

ЗАПОВІДІ БЛАЖЕНСТВА

ВСТУП

«Блаженний» означає надзвичайно щасливий. Ми тут говоримо не про поверхове щастя, а про щастя внутрішнє. Той стан душі, стан розуму, про який ідеться у цих заповідях блаженства, не залежить від зовнішніх обставин. Очевидно, що це блаженне щастя існує цілком незалежно від ваших статків, задоволень, особистого успіху, ваших досягнень. Я сподіваюся, що ми розуміємо це слово «блаженний» у новому, небесному сенсі.

Тест «Щастя»

До цієї лекції пропонується також тест «Щастя». Ми сподіваємося, що цю перевірку ви виконаєте вдома, чесно давши відповіді на поставлені запитання. Для проведення цього тесту запропоновані завдання слід виконати вашій дружині чи вашому чоловікові. Ключовим тут є слово «блаженний». Блаженний — це надзвичайно щасливий. Я дам вам багато нових визначень тих слів, які будуть згадуватися в цій лекції. Сподіваюся, що завдяки цим визначенням у вас виробиться нове, ще краще розуміння цього уривка з Писання.

Ми почнемо з прочитання уривка з Матвія 5:3–12:

«Блаженні вбогі духом, бо їхнє Царство Небесне.

Блаженні засмучені, бо вони будуть утішені.

Блаженні лагідні, бо землю впадкують вони.

Блаженні голодні та спрагнені правди, бо вони нагородовані будуть.

Блаженні милостиві, бо помилувані вони будуть.

Блаженні чисті серцем, бо вони будуть бачити Бога.

Блаженні миротворці, бо вони синами Божими стануть.

Блаженні вигнані за правду, бо їхнє Царство Небесне.

Блаженні ви, як ганьбити та гнати вас будуть, і будуть облудно на вас наговорювати всяке слово лихе ради Мене.

Радійте та веселіться, нагорода бо ваша велика на небесах! Бо так гнали й пророків, що були перед вами».

I. СМИРЕННЯ

Бути вбогим духом, а не гордим і пихатим.

У Біблії вжито словосполучення «вбогі духом», проте цю саму думку можна передати й словом «смирення». Тут не йдеться про те, щоб бути тупим, чи виявляти якісь розумові вади, чи бути християнином нижчого рівня. Мова зовсім не про те. Мова про те, щоб бути смиренним, а не гордим чи пихатим.

Характерні риси смиренної людини.

A. Смиренна, покійна людина розуміє, що їй потрібна допомога. «Не силою й не міццю, але тільки Моїм Духом» (Захарія 4:6).

B. Смиренна людина готова більше покладатися на Бога та Його людей. Горда людина каже: «Дайте мені спокій, я сам все зроблю». Оце гордість. А ми ведемо мову про вбогість духом, про смирення, про впокорення.

II. ЧУЙНІСТЬ

Смуток — це плач над тим, над чим належить плакати.

Чуйність — у Біблії вона названа смутком. Що ж саме означає це біблійне слово «засмучені»? Чи означає воно, що всі християни мають скрізь ходити та плакати? «Ой, ми так об'їлися!» Щось я так не думаю. Так-от, коли сказано про смуток, ідеться не про ридання, — ідеться про плач над тим, над чим дійсно належать плакати. Засмучені плачуть з трьох причин.

A. Чуйна людина плаче над своїми гріхами та над тим, скільки болю вона принесла іншим.

Кілька років тому я мав кілька зустрічей і якимось чином сказав про одну людину. Мені здавалося, що в моїх словах не було нічого поганого, а тут раптом плітки поповзли цілою Україною, і тій людині було дуже образливо. «Що Ви зробили за моєю спиною?» Ой! Я дуже засмутився через свою помилку та через те, що завдав болю іншій людині.

B. Плач над гріхами інших: над жадібністю, жорстокістю, щоденною грубістю.

Буває, дивлюся новини по телебаченню, і мене починає нудити. Я не розумію тих християн, яким хочеться щовечора перед сном дивитися телевізійні новини.

B. Плач від розуміння своєї вбогості духом.

Ці люди розуміють, що вони бувають пихатими. Розуміють, що нерідко у них з'являється думка: «Я й сам все зможу!» — і через неї вони не моляться, аж допоки ледь не буде пізно.

Якщо ви замислитесь про ці три складові частини, то зрозумієте, чому це називається смутком. «Засмучені» — це ті, хто всередині плаче над тим, над чим належить плакати.

III. САМОКОНТРОЛЬ — ЛАГІДНІСТЬ

У Біблії самоконтроль описується словом «лагідність». Я хотів би пояснити, що таке самоконтроль. Можливо, хтось має деяке уявлення про молодих коней. Нерідко буває так, що у молодого коня всередині палає вогник, і це видно в його очах. На такому коні господар їздити не може — йому весь час треба бути дуже обачним. Такому коневі він не може довіритися. Кінь може зненацька копитнути, може стати дибки. Але потім за цього коня беруться, його починають, що називається, виїжджати. У перший день кінь, як і раніше, неконтрольований, він так само хоче скинути вершника, як і завжди. Але минає кілька днів, і характер коня раптом змінюється. І хто знається на цьому, може зазирнути коневі в очі та сказати: «Цей кінь вже в'їжджений». Такий кінь вже буде слухняним своєму господарю.

А тепер послухайте: Лагідною є та людина, яка тримає свій настрій під контролем. Що можна сказати про вас? Іноді — так, іноді — ні. А у більшості випадків? Особливо тоді, коли вам це не треба? Як вам оцінити, чи лагідна ви людина? Чи вмієте ви контролювати себе? Я запропоную вам чотири критерії для самооцінки.

A. Чи вдається вам тримати під контролем свій настрій, коли вас образили?

Можливо, ви тупнете ногою? Чи будете махати рукою? Чи побіжите додому і скажете: «Люба, ти не уявляєш, що зі мною сьогодні сталося!»? Звісно, гнів контролювати легко, коли все добре! Але чи вдається вам контролювати свій гнів, коли вас образили?

B. Чи прощаєте ви інших людей, чітко даючи їм зрозуміти, що ви їх простили?

Чи повідомляєте ви їм це однозначно та кількома різними способами?

В. Чи відмовляєтеся ви весь час подумки повертатися до негативних зауважень на вашу адресу?

Це, безумовно, про Авраама Байбла! Він може прокинутися десь о пів на першу ночі — і тут у нього з'являється якась недобра думка. І ось вже перша година ночі... Друга година... Невдовзі й третя, а він досі думає: «Чому вони так зі мною повелися?» Ще й досі це одна з труднощів, які я намагаюся здолати у своєму житті.

Легідність означає відмову від постійного розмірковування про негативні зауваження на нашу адресу. Чи ви відмовляєтеся від такого? Я над цим працюю. Нерідко буває так, що я намагаюся зупинитися та починаю прославляти Бога, беруся за читання книги чи за якусь іншу справу.

Г. Чи перемагаєте ви зло добром?

Таке під силу лагідним. Таке під силу тому, хто вміє себе контролювати, хто володіє собою. Коли ми матимемо лагідність, тоді зможемо навчитися бачити мотиви людини за її нападками на нас. Якщо розуміти проблему, яка спричинилася до нападків, то на них можна реагувати з терпінням та співчуттям, а не з озлобленістю.

Самоконтроль — лагідність, тобто вміння володіти собою.

IV. ПРАВЕДНІСТЬ

У Біблії сказано: «Блаженні голодні та спрагнені правди, бо вони нагодовані будуть» (Матвія 5:6).

Голод та спрага означають жагу до чогось. Наведу приклад. Уявімо, я читаю лекцію, а на обід перерву не роблю. Ось настає друга година, ось уже 2:30, а лекція не припиняється. Третя година — а я продовжую говорити. Що ж робите ви? Ви собі думаєте: «Припиняй вже цю лекцію. Я не можу зосередити думки». Ви хочете їсти, і це бажання, ця жага перевершує всі інші ваші інтереси. Таке бажання є настільки сильним, що воно змушує людину до дій, спрямованих на його задоволення. Саме про це і веде мову Ісус. Він говорить про таку жагу до праведності, яку людина конче мусить задовольнити, хай би там що.

Що таке праведність?

Праведність пов'язана з правильними стосунками — і з Богом, і з іншими людьми.

Що це означає?

А. Ми можемо володіти правильними фактами, але поводитися з ними, немов диявол.

Б. Ми можемо бути сповнені правдою, але майже не мати милості.

«А мені байдуже, що ти думаєш. Я знаю, що сказано в Біблії. Я знаю, що правий». Якщо ви чините так, то правда у вас є, а милості — немає.

В. Людина, яка клопочеться про правильні стосунки, не залишається в гріху, оскільки гріх правильні стосунки руйнує. Отже, коли мова йде про праведність, маються на увазі правильні стосунки.

Г. Чи прагнете ви праведності? Чи є у вас потужна внутрішня жага до добрих стосунків з Богом, зі своєю сім'єю, з іншими людьми, які вас оточують?

Д. Чи йдете ви до тих, яких відкинули інші, і чи даєте їм можливість відчутти свою гідність?

Є немало тих, хто опустився ледь не нижче за рівень людської гідності. Вони сидять і жебрають на зупинках, на станціях метро, на вулицях. Чи йдете ви до них?

V. МИЛІСТЬ

Милість — це внутрішній біль, який завжди підштовхує до зовнішньої дії, спрямованої на допомогу людині у духовній, емоційній, соціальній чи фізичній потребі. Мені милість дається значно важче за праведність. Іноді я жорсткий до людей, але я намагаюся виявляти милість.

Чому ми не милостиві?

- А. Людина не буде милостивою, якщо у неї немає жаги до правильних стосунків.**
- Б. Людина не матиме жаги до правильних стосунків, якщо не матиме самоконтролю. (Бачите, ми розглядаємо заповіді блаженства у зворотному порядку).**
- В. Людина не матиме самоконтролю, якщо не буде чуйною до болю інших людей.**
- Г. Людина не буде чуйною до болю інших, якщо не буде смиренною, якщо не розумітиме власної залежності від Божої благодаті.**

Коли я побачив, як ці заповіді блаженства одна від одної залежать, це для мене стало об'явленням. Усі ці риси між собою пов'язані.

VI. ЧИСТОТА

Людина, чиста серцем, щиро намагатиметься мати Боже серце і Божий розум.

- А. Той, хто чистий серцем, є прозорою людиною — через нього все видно.**
- Б. Те, що бачите, — те ж саме є й у дійсності.**
- В. Така людина не має прихованих мотивів. Не має злих мотивів.**
- Г. Людина, чиста серцем, може бачити Бога у цім світі, оскільки її зір не затуманився нечуйністю.**
- Д. Така людина не намагається завжди віднайти у почутому чи побаченому «прихований зміст».**

Ісус сказав законовчителям: «Чого думаєте ви лукаве в серцях своїх?» (Матвія 9:4). Як часто ми думаємо лукаве: «Навіщо він це сказав? Що він насправді мав на увазі?» І у нас, можливо, з'являться якісь інші злі думки. Чиста людина не намагається завжди віднайти «прихований зміст» у почутому чи побаченому.

- Е. Чимало проблем у церквах виникає тоді, коли християни ставлять під сумнів чи хибно тлумачать дії, слова та наміри одне одного.**

Буває, одна людина робить щось добре, але інший християнин собі думає: «Ой! Я знаю, чому він це робить. Упевнений, що все через те, що...» — і далі йде ціла низка хибних припущень. Таке траплялося багато разів, і велика частка церковних проблем лежить саме у цій площині. Ми ставимо під сумнів та хибно витлумачуємо дії, наміри та слова інших людей.

- Ж. Щоб бути чистим серцем, треба дивитися на наших братів і сестер у позитивному, здоровому світлі і не думати зла.**

«Що тільки правдиве, що тільки чесне, що тільки праведне, що тільки чисте, що тільки любе, що тільки гідне хвали, коли яка чеснота, коли яка похвала, думайте про це!» (Филип'ян 4:8). Як часто ми з вами саме в цьому не без вини!

Дайте зараз відповідь на два запитання: Чи чисті ви серцем? Чи дійсно ви маєте на увазі те, що кажете?

VII. МИРОТВОРЦІ

Є багато руйнівників миру. А миротворців, як видається, є дуже мало. Людина, чиста серцем, людина без змішаних мотивів — це той, хто може стати миротворцем.

Які характерні риси миротворця?

А. Миротворці активні в примиренні людей з Богом і одне з одним.

Найбільший мир, якого потребують люди, — це мир з Богом. Вони потребують прощення гріхів, покаєння за свій бунт проти Бога та відчуття Божої любові завдяки долученню до Його родини.

Щоб хтось був миротворцем, мусить бути проблема. Мусить бути війна. Неможливо бути миротворцем між мною та моєю дружиною, бо між нами немає суперечок. Коли ж люди сваряться, коли б'ються, коли кричать — це ваша нагода, ваш час. Це ваша можливість бути миротворцем.

Б. Миротворці — це ті люди, які зводять мости, а не поглиблюють прірви.

На що йде ваше християнське життя? Ви робите прірви? Розділяєте людей? Приносите біль та образи? Чи залишаєте ви людей позаду себе у дуже неприємному стані? Чи ви натомість зводите мости? Чи говорять про вас люди: «Я дуже радий, що Ярослав був сьогодні тут», — або «Я вдячний Сашкові за його молитви»? Як вас знають у вашій церкві?

В. Такі люди зупиняють плітки, відмовляючись повторювати їх, навіть якщо те, що говорять, — правда.

Між кимось, можливо, і виникла незгода, але хіба про це потрібно всім розповідати? Хіба це допоможе їхній сім'ї? Хіба це сприяє тому, щоб у вашій церкві звівся міст? Ви це точно можете зробити — відмовитися повторювати плітки, навіть якщо вони й правдиві.

Г. Миротворці не принижують інших людей.

Вони не наголошують на негативних рисах, негативних сторонах інших людей і не розповідають про них усім навколо. «Він такий чудовий чоловік, якщо не брати до уваги те, що...»

Д. Миротворці не будуть мстити.

Вони не шукатимуть можливості поквитатися за себе. У них немає бажання відплатити тому, хто їх образив.

Е. Вони прощають.

Йдеться про справжнє глибоке прощення в душі людини.

Ж. Вони прийматимуть такі рішення, які будуть на користь тим, хто їх образив.

Важливо відзначити, що навіть найобережніші, найсмиренніші, наймилосердніші намагання принести мир можуть стати причиною для несправедливих звинувачень у втручанні. Втручання — це залучення до чужих справ. Коли молодий Мойсей намагався припинити бійку між двома ізраїльтянами, вони сказали йому: «*Хто тебе настановив за начальника та за суддю над нами?*» (Вихід 2:14). Вони звинуватили його в тому, що він сунеться не в свою справу.

Послухайте кілька заключних думок. Похвалу отримують миротворці, а не миролюбники. Є чимало миролюбників, які кажуть: «Живімо просто в мирі. Ми ж можемо співпрацювати зі свідками Єгови. Навіщо нам сперечатися? Мормони? Чудові люди... Живімо просто в мирі». Миролюбників є чимало.

А похвалу отримують саме миротворці. Ті, які беруть зруйновані стосунки між двома людьми та зводять міст.

Мир не приходить автоматично. Його творять. Запитайте себе: «Чи є ви завзятим миротворцем?»

VIII. ВДОВОЛЕННЯ

Ісус сказав: «Блаженні ви, як ганьбити та гнати вас будуть, і будуть облудно на вас наговорювати всяке слово лихе ради Мене». Вдоволення ми зазвичай асоціюємо з радістю. Подумайте про такий вислів:

«Шукаєш радість — точно її втратиш.
А досягнути її зможеш лиш тоді,
Як зі шляху обов'язку не зійдеш,
Не будеш мріяти про радість, ним йдучи.
Ось лиш тоді
Прийде вона, мов сон, прийде
Сама собою, без шукань!»

Шукаєш радість — точно її втратиш. Ви прагнутимете радості. Ви кажете: «Я хочу, щоб моя сім'я була кращою. Моя сім'я — це саме дно. Мені треба краща робота, бо те, що зараз, — це взагалі нічого. Мені треба краща машина, бо ця...» Але людина, яка прагне радості, її втратить.

«А досягнути її зможеш лиш тоді, як зі шляху обов'язку не зійдеш, не будеш мріяти про радість, ним йдучи. Ось лиш тоді прийде вона, мов сон, прийде сама собою, без шукань!» Радість здобувається, поки ми в дорозі.

Причина, з якої людина терпить спротив з боку інших, — ось що найголовніше. 1 Петра 2:19–21; 3:14, 16–17; 4:14

ПІДСУМОК

Заповіді блаженства — це вісім характеристик природи кожного християнина. Кожна віруюча людина повинна мати ці риси у своєму житті, у своєму характері. Вони мають бути й у вашому характері. Це не риси восьми різних осіб. Це має бути одна людина, в якій виявлено всі вісім рис.

Наведу приклад. Я пам'ятаю, колись в молодості мені трапилося почути проповідь про заповіді блаженства. Пастор тоді сказав: «Звісно, досконалих людей немає. Немає таких, у кого були б усі ці риси. Проте ми разом, цілою церквою, їх маємо. Один лагідний. Інший убогий духом. Хтось інший миротворець».

Брате мій, сестро моя! Це неправильно. Від нас очікуються всі ці риси, тому що це характерні риси в житті Ісуса Христа. Не забувайте, що іменем Христа названо й вас. У Біблії в Книзі Дій віруючих названо християнами, тобто «маленькими Христами». Ви не великий, воскреслий, прославлений Христос в небесах. Але ви Його досконалий образ тут на землі. У цьому світі дуже швидко розпадаються шлюби, а тому до будь-якої церкви, яку знають за успішними сім'ями, люди дуже скоро протопчуть стежину.

Переходимо до самоперевірки.

Зараз ми проведемо перевірку свого стану. Попросіть, щоб ваша дружина або ваш чоловік ще сьогодні перевірили, наскільки точно ви оцінили себе. Немов приймаючи рішення на початку нового року, зробіть для себе першочерговим завданням щомісячну працю над однією з цих рис. Повертайтеся до праці над кожною цією рисою аж доти, доки ви не будете задоволені тим, як вона виявляється у вашому щоденному житті.

Подивімося, що тут до чого...

Благословень вам, любі друзі!

Ми раді запропонувати вам відео-, аудіо- та друковані матеріали, які були створені служінням **Нове життя церквам**. Вам надається право після завершення практичного завдання використовувати цю лекцію в роботі з іншими людьми.

Практичне завдання

Виконано

➤ Для самооцінювання застосуйте цю таблицю

□

ТЕСТ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ ЗА ЗАПОВІДАМИ БЛАЖЕНСТВА

РИСИ ІЗ ЗАПОВІДЕЙ БЛАЖЕНСТВА У ЖИТТІ _____

Упишіть своє ім'я в порожньому рядку.

Бали	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Смирення / вбогість духом										
Самоконтроль / лагідність										
Милість										
Праведність										
Чуйність / смуток										
Миротворець										
Чистота										
Вдоволення										

Кожна риса має оцінюватися за шкалою від 1 до 10.

1. До кожної риси вкажіть число, яке відповідає місцю, що ця риса посідає у вашому способі життя.
2. Такий самий незаповнений перелік підготуйте для дружини (для чоловіка).
3. Дружина (або чоловік) має позначити своє сприйняття того, як ці риси виявляються у **вашому** житті.
4. Звірте обидва списки та обговоріть поміж собою проведену оцінку цих рис.
5. Разом складіть новий перелік з остаточною оцінкою.
6. Використовуйте цей перелік для свого духовного зростання.
7. Щотижня працюйте над якоюсь однією рисою, починаючи з найслабкішої.
8. Повторюйте доти, доки не будете задоволені своїм новим способом життя.

- Використовуйте наступні поради для зміцнення цих якостей характеру в своєму житті. Принесіть чотири заповнені копії даної таблиці на наступну конференцію. (Одну за кожен тиждень.) □□

ЯК ВИКОРИСТОВУВАТИ ЦІ РИСИ ХАРАКТЕРУ У СВОЄМУ ЩОДЕННОМУ ЖИТТІ

1. Зранку, коли встаєте, візьміть собі за звичку починати день, стаючи на коліна та просячи Бога дати нам можливість практично застосовувати ту чи іншу рису.
2. Протягом дня постійно шукайте нагоди практично застосувати цю потрібну рису.
3. Попросіть Бога керувати вами та відкрити вам очі на нові можливості.
4. Увечері, перш ніж лягти спати, позначте в календарі (або в таблиці, як показано тут) свій успіх за цей день і подякуйте за нього Богові.
5. Робіть це протягом 5 днів на тиждень (і не в неділю, адже це святий день Господеві).
6. Наступного тижня виберіть іншу рису характеру.

Гадаю, що ця таблиця не потребує роз'яснень.

Риса	Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця	Субота	Загальний успіх
Смирення / вбогість духом							
Самоконтроль / лагідність							
Милість							
Праведність							
Чуйність / смуток							
Миротворець							
Чистота							
Вдоволення							
Загальний успіх							

Оцінювання відбувається таким чином: --- — можливість була, але ви не впоралися чи, можливо, навіть і не намагалися.

-- — ви намагалися, але безуспішно.

+/- — не погано, але й не те, щоб добре: один раз так, другий раз — ні; трішки успіху є, але його важко назвати реальним.

++ — так, ви були успішні, Бог вас благословив.

+++ — Так, сьогодні ви переможець. Слава Богу, ви зростаєте, вчитесь, розвиваєте цю рису.

Якщо у вас багато знаків +/-, то ви в небезпеці. Це найгірший стан — прочитайте Об'явлення 3:16.

Ці вісім рис — це шлях до справжнього щастя.

Таке щастя — це мирне вдоволення, яке не залежить від життєвих обставин.

Ким ви стаєте? Бог має ціль для кожного з нас.

Амінь і амінь. Дякую за увагу.

Нехай Бог рясно благословить вас, коли ви будете працювати над виявленням цих рис.